

# Maak kennis met de Richtlijn Stemningsproblemen

De *Richtlijn Stemningsproblemen voor jeugdhulp en jeugdbescherming* gaat over kinderen en jongeren die (vermoedelijk) kampen met stemmingsproblemen of stemmingsstoornissen. Onder stemmingsproblemen verstaan we bepaalde emotionele problemen die langer dan twee weken duren. Het gaat om verdriet, somberheid of labiel zijn. Met stemmingsstoornissen bedoelen we depressieve, dysthyme en bipolaire stoornissen.

### Deze opdracht

Je leest steeds een stukje uit de *Richtlijn Stemningsproblemen* en beantwoordt vervolgens een of meerdere vragen. De richtlijn vind je hier: [www.richtlijnenjeugdhulp.nl/stemmingsproblemen](http://www.richtlijnenjeugdhulp.nl/stemmingsproblemen).

Succes!



### Hoofdstuk 1: Inleiding

Lees de *inleiding*. Hierin staat bijvoorbeeld wat het doel is van de richtlijn en op welke manier je deze kunt gebruiken.

1. Stel, je studeert binnenkort af en gaat als professional aan de slag. Waar zou een richtlijn je bij kunnen helpen denk je? Op welke momenten verwacht je een richtlijn erbij te pakken? En hoe zou dat zijn voor professionals die 10 of 20 jaar ervaring hebben, denk je?



### Hoofdstuk 2: Risico- en in stand houdende factoren

Lees *paragraaf 2.1*.

2. Ben je bekend met de risico- en beschermende factoren van stemmingsproblemen? Welke informatie in deze paragraaf is nieuw voor je?

*Loop of liep je stage? Beantwoord dan vraag 3 en 4. Nog geen stage? Ga door naar **vraag 5**.*



3. De factoren zijn onderverdeeld in drie groepen: kindfactoren, factoren van ouder en gezin, en factoren in de sociale omgeving en school. Welke factoren krijgen op jouw stageplek de meeste aandacht en waarom? Welke verbeteringen zijn mogelijk en wat is daarvoor nodig?

Lees [paragraaf 2.3](#) met aanbevelingen.

4. Wat vind je voor jouw stageplek het belangrijkste uit hoofdstuk 2?



### Hoofdstuk 3: Signaleren en vaststellen van stemmingsproblemen

Bekijk [hoofdstuk 3](#).

5. In hoeverre ben je bekend met de signalen van stemmingsproblemen voor de verschillende leeftijdsfases?

Om stemmingsproblemen te screenen beveelt de richtlijn een aantal instrumenten aan:

- Child Behavior Checklist (CBCL), Teacher's Report Form (TRF), Youth Self Report (YSR)(ASEBA-vragenlijsten);
- Strengths and Difficulties Questionnaire (SDQ),
- Screeningsinstrument PSYchische stoornissen (S-PSY)
- Child Depression Inventory (CDI)

6. Verdiep je in bovenstaande instrumenten (vragenlijsten) door de [Databank Instrumenten](#) van het Nederlands Jeugdinstituut te raadplegen. Welke instrument(en) spreken je aan en waarom? Wat heb jij als toekomstige professional nodig om met zulke instrumenten te werken?



Loop of liep je stage? Beantwoord deze vraag. Geen stage? Ga door naar **vraag 8**.

7. Hoe stel je binnen jouw stageplek de aard en ernst van stemmingsproblemen vast? Welke verbeteringen zijn mogelijk volgens jou?



Lees paragraaf 3.4 met aanbevelingen.

8. Een van de aanbevelingen is om aan de jeugdige en ouders uit te leggen dat er met vragenlijsten gewerkt wordt om te kijken wat goed gaat en waarover zorgen zijn en vervolgens de uitkomsten te bespreken. Beargumenteer in je eigen woorden waarom zowel het afnemen van vragenlijsten als het bespreken van de resultaten zo belangrijk is.



#### **Hoofdstuk 4: Suïcidaliteit**

Lees hoofdstuk 4.

9. Stel, als toekomstige professional begeleid je iemand met stemmingsproblemen. Op welk moment en op welke manier vraag je dan naar suïcidale gedachten? Zou je dit moeilijk vinden?

Loop of liep je stage? Beantwoord dan de volgende vraag. Geen stage? Ga door naar **vraag 11**.

10. Wat vind je voor je stageplek belangrijk uit hoofdstuk 4? Is er iets wat je jouw collega's zou adviseren anders te doen?





## Hoofdstuk 5: Interventies bij stemmingsproblemen

Voor kinderen en jongeren met stemmingsproblemen beveelt de richtlijn de volgende interventies aan:

*Aanbevolen interventies voor kinderen tot 12 jaar:*

- Vrienden;
- Pak aan.

*Aanbevolen interventies voor kinderen vanaf 12 jaar:*

- Praten online;
- D(o)epressie cursus (ook de e-health variant);
- Stemmingmakerij;
- Head up;
- Gripopjedip(online);
- Op volle kracht; voor meisjes van elf tot vijftien.

11. Welke interventies ken je? Wat spreekt je in die interventies aan? Als je nog geen van de interventies kent: zoek 2 interventies uit en schrijf op wat je aanspreekt.



## Hoofdstuk 6: Samenwerking en afstemming

*Lees dit hoofdstuk.*

12. Dit hoofdstuk geeft een aantal checklists voor jeugdprofessionals om tot een goede samenwerking en afstemming met anderen te komen. Welke overeenkomsten zie je in deze checklists?



*Geen stage? Dan stopt de opdracht voor jou hier. Loop of liep je wel stage? Beantwoord dan de laatste twee vragen.*

13. In hoeverre werkt op jouw stageplek het netwerk van hulpverleners rondom het kind of de jongere met elkaar samen en stemmen ze hun activiteiten op elkaar af? Welke verbeteringen zijn mogelijk en wat is daarvoor nodig?

14. Welke aanpassingen zijn er binnen jouw stageplek noodzakelijk en/of wenselijk om volgens de richtlijn te kunnen werken? Ga hierover in gesprek met je stagebegeleider en/of collega's als je niet gelijk een antwoord weet.

### Over Richtlijnen jeugdhulp en jeugdbescherming

Richtlijnen zijn bedoeld om professionals te ondersteunen in hun werk. Het zijn aanbevelingen die richting geven aan de professionele afwegingen die je als professional in de jeugdhulp en jeugdbescherming dagelijks maakt. De Richtlijnen jeugdhulp en jeugdbescherming bieden een overzicht van de laatste kennis: op basis van wetenschap, praktijk én cliëntvoorkeuren. Met praktische aanbevelingen en kennis binnen handbereik beslissen jij en je cliënt samen over een effectieve aanpak. Meer weten? [www.richtlijnenjeugdhulp.nl](http://www.richtlijnenjeugdhulp.nl).

